

Foundations of Halacha 12.4 - The Halachic Definition of Bread - Modern-Day Responsa

<p><i>Shulchan Aruch OC 168:7</i></p> <p><i>Pas Haba'ah B'kisnin</i>: some explain that it is bread in pouch-like form with pouches filled with honey or with sugar, nuts almonds and spice. These are what are called <i>riskulas rialchasu</i>. Others say that it is [bread of] a dough which was mixed with honey, oil, milk or various spices, and [then] baked - and that is when the taste of the fruit juice or spice, etc. is discernible in the dough.</p> <p><u>Rema</u> Some say that this is [considered] proper bread, unless it contains a great deal of spice and honey, as [is the case with] the sweets known as "Lekich", where the honey and spice are almost the principal part. So is the practice. Some say that it is bread, spiced or unspiced, that is made [in three form of] dry <i>ke'evim</i>, which are chewed; they are what are called "biscuits".</p> <p>The Halacha is like all [these opinions], and the laws given to <i>Pas Haba'ah B'kisnin</i> apply to all these types.</p>	<p><u>שולחן ערוך אורח חיים סימן קסח סעיף ז</u></p> <p>פת הבאה בכיסנין, טו <ו> יש מפרשים: פת שעשוי כמין כיסים (כז) שממלאים אותם [י] דבש או סוקר (כח) ואגוזים ושקדים ותבלין, והם הנקראים רישקולא"ש ריאלחש"ו; וי"א שהיא עיסה (כט) טז שעירב בה דבש או שמן או חלב או מיני תבלין ואפאה, והוא שיהיה טעם תערובת המי פירות או התבלין (ל) ניכר בעיסה, <ז> וי"א (לא) שזה נקרא (לב) פת גמור, אלא אם כן יש בהם * (לג) הרבה תבלין או דבש כמיני מתיקה שקורין לעק"ך * שכמעט הדבש והתבלין הם עיקר, (לד) (וכן נוהגים) (רש"י וערוך וכן יש לפרש דעת רמב"ם); וי"מ שהוא פת, בין מתובלת בין שאינה מתובלת, שעושים אותם (לה) <ח> כעבים יבשים יז וכוססין אותם, והם הנקראים בישקוני"ש, * והלכה כדברי כולם יח שלכל אלו הדברים נותנים להם דינים שאמרנו בפת הבאה בכסנין.</p>
<p><i>Mishna Berurah</i></p> <p>So is the practice - For we bake, for <i>Lechem Mishneh</i> {the dual loaves for Shabbat and Yom Tov}, bread with oil and spices. The Acharonim likewise agree that the Halacha follows this ruling of the Rema.</p>	<p><u>משנה ברורה סימן קסח ס"ק לד</u></p> <p>(לד) וכן נוהגין - שאופין ללחם משנה פת עם מעט שמן ותבלין [ד"מ] וכן הסכימו האחרונים להלכה כפסק הרמ"א:</p>
<p><i>Shulchan Aruch OC 168:8</i></p> <p>Regarding <i>lachmaniyot</i> {cakes of bread}: Those that are [prepared from a] stiff mixture, which are called <i>ublias</i>, are (17) proper bread, and one must recite on them the "Hamotzi" blessing and "Birkat Hamazon". [On] those that are [prepared from a] soft mixture, which are called <i>niblas</i>, one should recite the blessing of "Borei Minei Mezonot" and the "One-Blessing Abridgement of Three" {"Al Hamichya"}. [Nevertheless], if one establishes a meal around them, he recites the "Hamotzi" blessing and "Birkat Hamazon". (18) If one eats them during the meal, but not as part of the meal, they require a blessing (19) before them but not after them. However, those thin wafers on which one puts a confection, (20) are secondary to the confection, and the blessing on the confection exempts them [from a blessing].</p>	<p><u>שולחן ערוך אורח חיים סימן קסח סעיף ח</u></p> <p>לחמניות, אותן שבלילתן עבה שקורין <ט> אובליא"ש, (לו) יט לחם גמור הוא ומברך עליו המוציא ובהמ"; ואותן שבלילתן רכה כ ודקים מאוד (לז) שקורין ניבלא"ש, מברך עליהם בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש; (לח) ואם קבע (לט) סעודתו עליהם, מברך המוציא וברכת המזון; (מ) <י> ואי אכיל להו בתוך הסעודה (מא) כא שלא מחמת הסעודה, * (מב) כב טעונים ברכה (מג) לפנייהם ולא לאחריהם, (מד) אבל אותם כג רקיקים דקים שנותנים מרקחת עליהם, (מה) הם <יא> טפילים לגבי המרקחת וברכת המרקחת (מו) פוטרתן.</p>
<p><i>Mishna Berurah</i></p> <p>(לי) proper bread - Since they are made from flour and water only, just like other bread. Even though they are thin, they are nevertheless not comparable to dry <i>ke'evim</i>, for the latter are very dry, and are not intended as [satisfying] food, but only nibbled as desert, whereas, these are intended as [satisfying] food.</p>	<p><u>משנה ברורה</u></p> <p>(לו) לחם גמור הוא - דנעשים רק מקמח ומים כשאר פת ואף שהם דקים מ"מ לא הוי כמו כעבים יבשים דס"ז דהם יבשים מאד ואינם עשויים לאכילה ורק כוססין אותם לקינוח אבל אלו עשויים לאכילה:</p>

<p>(מ) If one eats them... - meaning, the ones that are soft and thin. The same law applies for all [types of <i>Pas Haba'ah B'kisnin</i> described in Par. 7. [<i>Magen Avraham</i>] See the <i>Bi'ur Halacha</i> (which explains) that several <i>Acharonim</i> dispute this.</p> <p>(מג) before them - All this applies only to [baked] <i>Pas</i>, but as regards a dough mixture which was prepared in a pot, which he intended to serve as nourishment and as a cooked dish, it is always considered part of the meal, as stated in Sec. 177. It should be noted that even if it is filled with fruit, as with the dish called apple pie, and such, the fruit was cooked inside the dough and the flour is the principal part, and the fruit are secondary to it. One should not be stringent and take a little apple from it and recite the blessing "Borei Pri Ha'etz", as this would be a blessing in vain.</p>	<p>(מ) ואי אכיל להו וכו' - פי' להני רכין ודקין וה"ה לכל פת הבא בכיסנין המבוארים בסעיף ד' [מ"א] ועיין בה"ל שכמה אחרונים חולקים על דבריו:</p> <p>(מג) לפנייהם - וכ"ז בעניני פת אבל בעניני מעשה קדרה שבאין למזון ולתבשיל תמיד מחמת הסעודה הם באים כמבואר בסימן קע"ז ואפילו הם ממולאים בפירות כאותן שקורין עפי"ל פלאדי"ן וכדומה הפירי נעשה תבשיל תוך המולייטא וקימחא עיקר והפירי בטל לגבייהו ואין להחמיר וליקח קצת תפוחים מתוכם ולברך בפה"ע דהוי ברכה לבטלה [אחרונים]:</p>
<p>(מה) are secondary - For one's purpose is not to eat the wafers, but they are merely employed to prevent one's dirtying his hands with the confection. Consequently, the dough is considered secondary. The <i>Acharonim</i> state that in our localities, it is customary to put confection on honey cake. The honey cake is itself good to eat and it is accordingly one's purpose to eat the honey cakes as well, one recites blessing of "Borei Minei Mezonot" on them.</p>	<p>(מה) הם טפלים - דאין מתכונין לאכול הרקיקין ורק שעושין אותם כדי שלא יטנפו הידים מהמרקחת ולכן הוי העיסה בכלל טפל כדלקמן בסימן רי"ב. וכתבו האחרונים שם דבמדינותינו שנותנין מרקחת על הדובשנין [שקורין לעק"ך פלאדי"ן] שטובים הדובשנין למאכל בעצמן אם כן כונתם גם בשביל אכילת הדובשנין וממילא הם העיקר ומברך עליהם במ"מ ופוסט המרקחת. ופשוט דדוקא שבעת אפייה נאפין ביחד אבל אם אפה הדובשנין לבד ואח"כ מניח עליהם מלמעלה המרקחת אין נעשין המרקחת טפילה להם שכונתו לאכול שניהם ואין המרקחת באין ללפת הדובשנין וצריך לברך גם על המרקחת:</p> <p>(מו) פוסרתן - ואם אכל המרקחת מלמעלה והשאיר הרקיקין ואכלן בפני עצמן צריך לברך במ"מ עליהם אך אם אכלן ביחד ונשאר עוד קצת ריק בלא מרקחת אין צריך לברך עליו כיון דעיקר אכילתו היה ביחד ונחשב לטפל להמרקחת אין חוששין על גמר האכילה:</p>